

Biometaani nõukoda - Elering

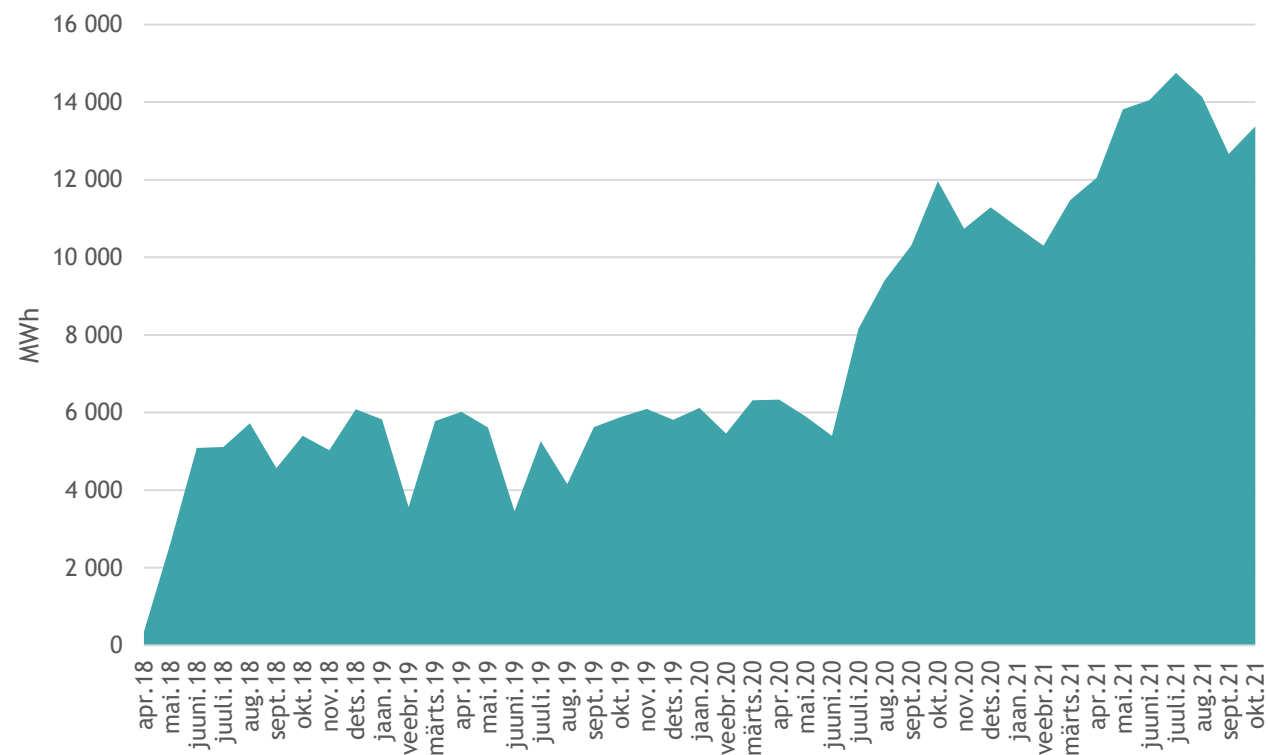
Kadri-Liis Rehtla
Taastuenergia osakond
Elering AS
29.11.2021

Teemad

- Biometaani tootmise statistika
- Meetme „Alternatiivsete kütuste kasutuselevõtu suurendamine transpordis (biogaas)” jääk
- Piiriülene päritolutunnistuste ülekanne
- Balti-Soome rohegaasi töögrupp - küsimustik turuosalistele
- Transpordielektri arvelevõtmine
- Kauplemissplatvorm

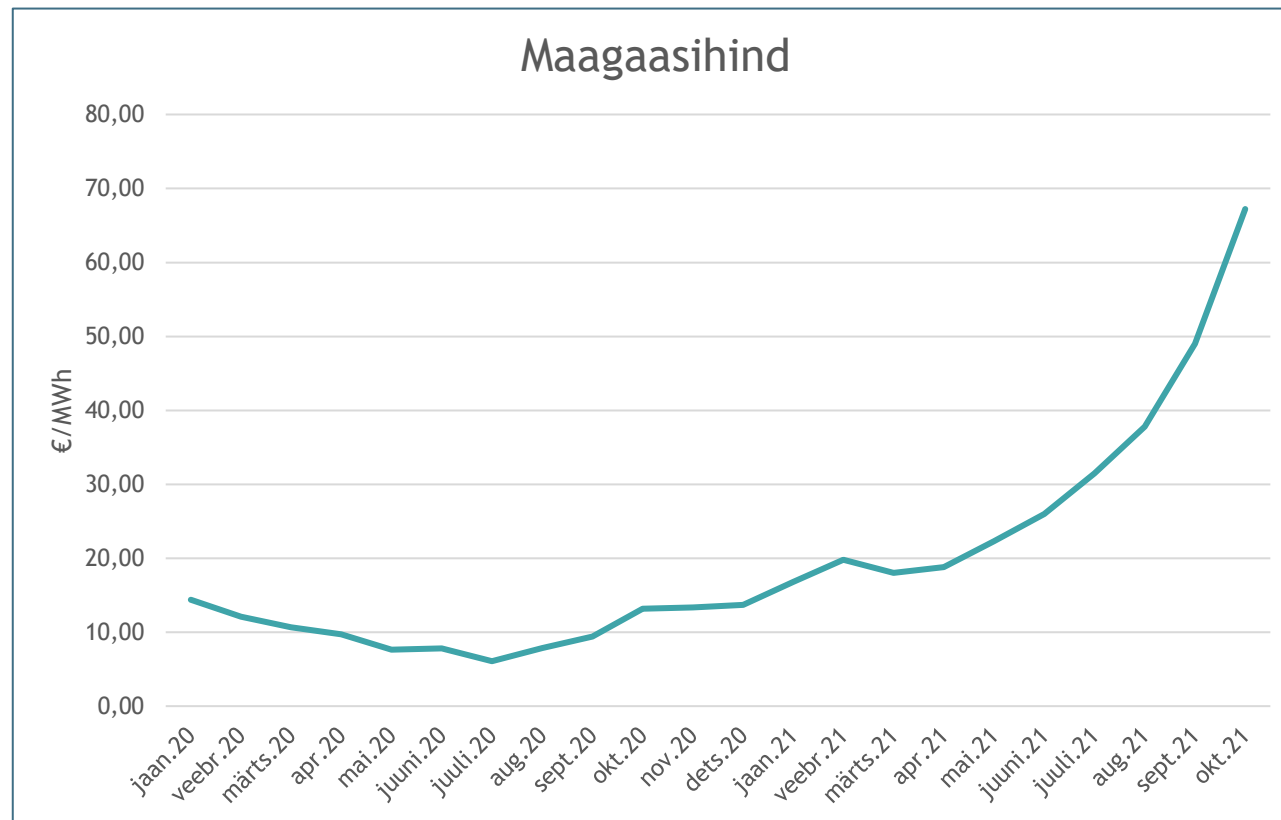
Toodetud biometaani kogused

- 2018: 39 993 (MWh) päritolutunnistust
- 2019: 63 080 (MWh) päritolutunnistust
- 2020: 97 408 (MWh) päritolutunnistust
- 2021: 127 383 (MWh) päritolutunnistust (10 kuud)

Gaasihind ja biometaani tootmise tegevustoetus

- Biometaani tootmise toetusmäär megavatt-tunni kohta = maksimaalselt 100 € (93 €) - maagaasi jooksva kuu keskmine turuhind

Biometaanitootmise tegevustoetus

- Meetme kogumaht: 38 489 000 €
- Kasutada olevate vahendite maht võrdub otseselt heitkoguse ühikute müügi enampakkumisel saadud tegeliku tuluga.

Välja makstud toetuste kogusumma (€)	24 578 033,72
Meetme jääk hetkeseisuga (€)	12 698 053,59

Gaasi päritolutunniste kasutusviisid Eestis

Päritolutunnistuse kasutusala	Rakendumise aasta
Energia päritolu tõendamine lõpptarbijale	RED II (2018)
Biometaani tootjatele toetuse maksmise alus	2018
Alus gaasimüüjate maksusoodustusele	2019
Riikliku biometaani tootmise ja tarbimise statistika raporteerimine Statistikaametile (EU SHARES mudel)	2018
Riikliku biometaani transpordisektori tarbimise energiastatistika raporteerimine Keskkonnaametile (raporteerimine Euroopa Komisjonile)	2020-2021
Riikliku biometaani transpordisektori tarbimise kasvuhoonegaaside statistika raporteerimine Keskkonnaametile (raporteerimine Euroopa Komisjonile)	2020-2021
Raporteerimine riiklike transpordisektori taastuvenergia tarnimise ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kohustuste täitmiseks Keskkonnaametile	2020-2021
Süsiniku jalajälje arvutamine?	

Piiriülene päritolutunnistuste ülekanne

- Alates septembrist 2014 on Elering päritolutunnistusi väljastavate asutuste ühenduse AIB (Association of Issuing Bodies) liige.
- AIB haldab päritolutunnistuste kesket elektroonilist registrit (*AIB hub*), mis hõlbustab riikidevahelist päritolutunnistustega kauplemist ning edendab standardiseeritud Euroopa-ülest päritolutunnistuste reeglistikku (The European Energy Certificate System ehk EECS).
- Alates 2015. aastast toimuvad elektri päritolutunnistuste piiriülesed ülekanded keskse elektroonilise registri kaudu.
- Elering kavatses AIB kesket registrit kasutada ka gaasi päritolutunnistuste piiriüleseks ülekandeks (ei tähenda, et imporditud päritolutunnistusi saab kasutada riiklike kohustuste täitmiseks).

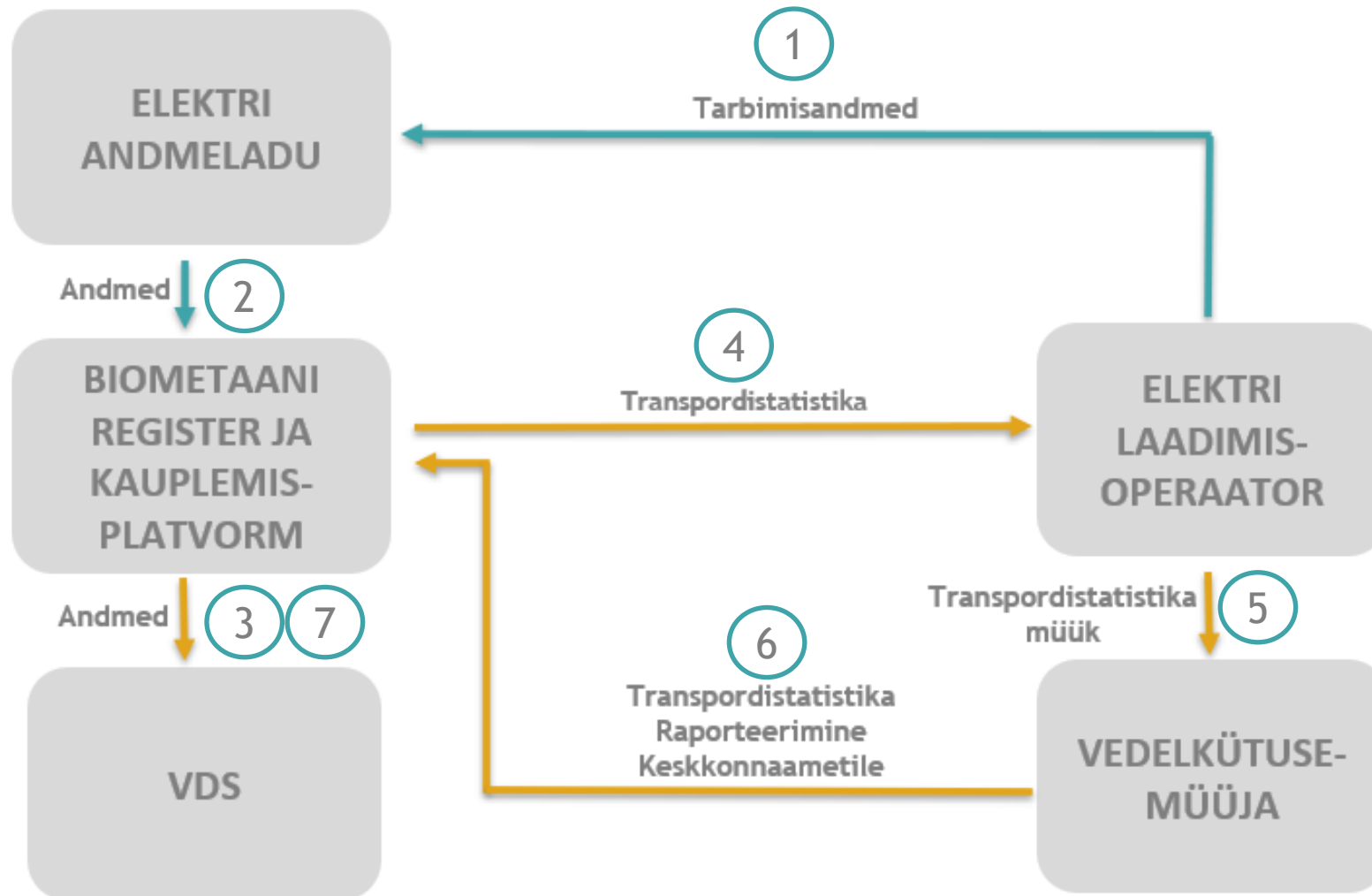
Balti-Soome rohegaasi töögrupi küsimustik

- Balti ja Soome TSO-de rohegaasi töögrupi eesmärk on kokku leppida reeglid ja välja töötada lahendused regionaalseks piiriüleseks gaasi päritolutunnistuste ülekandeks.
- Küsimustik turuosaliste, et selgitada välja huvi:
 - Päritolutunnistuste, mida saab kasutada lõpptarbijale energia päritolu tõendamiseks, piiriülese ülekande vastu regionaalselt (Balti riigid ja Soome).
 - Päritolutunnistuste, mida saab kasutada nii lõpptarbijale energia päritolu tõendamiseks kui riiklike kohustuste täitmiseks, piiriülese ülekande vastu regionaalselt (Balti riigid ja Soome).
 - Teiste Euroopa riikidega piiriülese päritolutunnistuste ülekande vastu - ning mis riikidega?
- Küsimustiku eesmärk on päritolutunnistuste nõudluse ja pakkumise väljaselgitamine Balti riikides ja Soomes (milleks saab päritolutunnistusi kasutada erinevates riikides?)

Transpordielektri arvelevõtmine

- Transpordisektoris tarbitud elektrienergia arvelevõtmiseks tuleb kauplemisplatvormil registreerida laadimisseade (seadmete kogum) ning siduda laadimisseadme (seadmete kogumi) külge enda Eleringi elektri andmelaos registreeritud mõõtepunktid.
- Laadimisseadme külge saab süsteemis siduda kahte tüüpi mõõtepunkte:
 1. Taastuvenergia tootmiseseadmega seotud mõõtepunkte: loeme tarbimise 100% taastuvelektriks.
 2. Taastuvenergia tootmiseseadmega mitteseotud mõõtepunkte: korrutame taastuvelektri tarbimise arvestamiseks kogu tarbitud elektrikoguse läbi taastuvelektri osakaaluprotsendiga (2021. aastal on see 22%).

Transpordielektri arvelevõtmine

Taastuvelektri transpordistatistika

- Transpordisektoris tarbitud taastuvelektri eest väljastatakse transpordistatistika laadimisoperaatori kontole kauplemisplatvormil.
- Transpordistatistika raporteerimine taastuvenergia tarnimise ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kohustuste täitmiseks Eleringi kauplemisplatvormi kaudu VDS-i toimub digitaalselt.
- Tarbitud taastuvelektri arvestuslik kordaja oli kuni 30.06.2021 võrdne viiega, alates 01.07.2021 on kordaja võrdne neljaga.

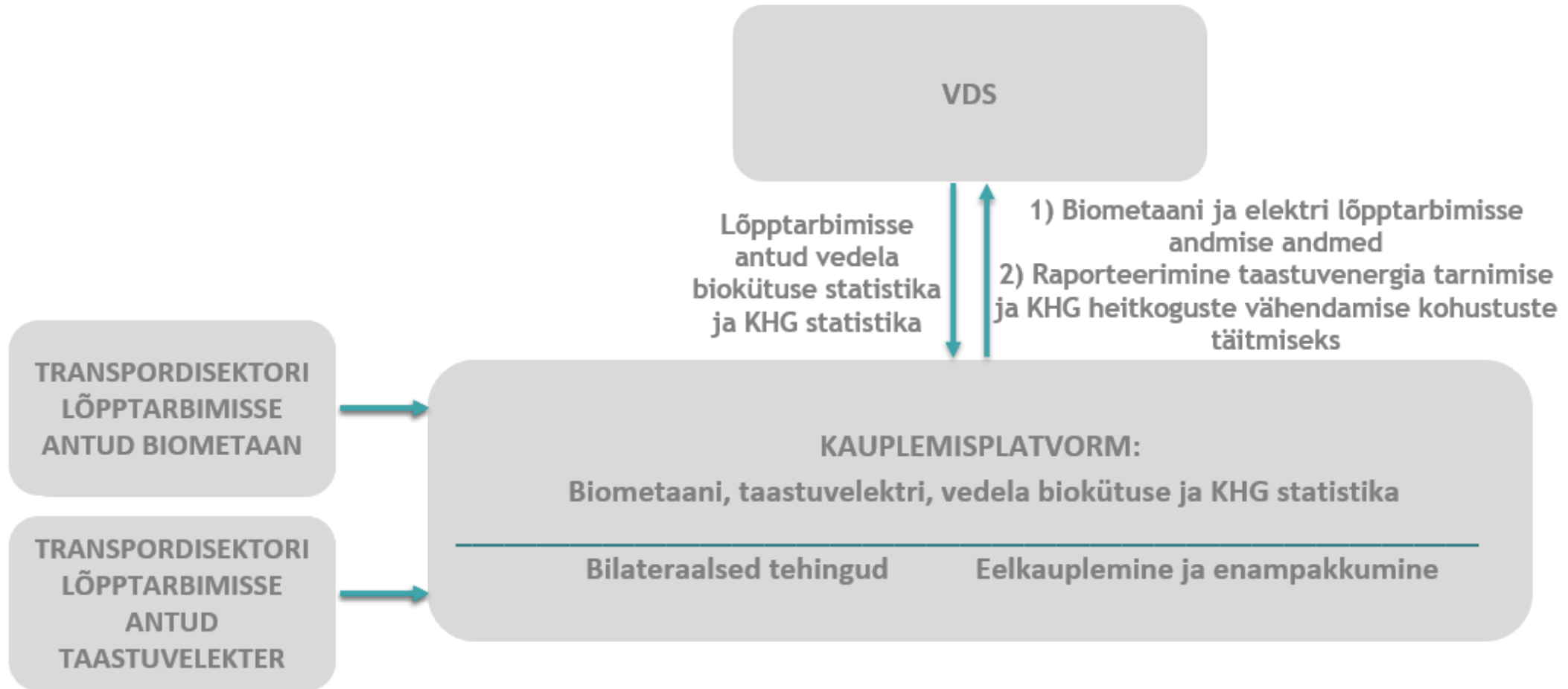
Kauplemisplatvorm

- Tulenevalt vedelkütuse seaduse §-st 2⁶ toimuvad transpordistatistikaga seonduvad tehingud Eleringi kauplemisplatvormil.
- Transpordistatistikat on vedelkütuseemüüjatel võimalik kasutada:
 1. Vedelkütuse seaduse (VKS) § 2¹ lõigetes 1 ja 9 nimetatud taastuvenergia tarnimise kohustuste täitmiseks.
 2. Atmosfääriõhu kaitse seaduse (AÕKS) § 123¹ lõikes 1 nimetatud kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kohustuste täitmiseks.
- Täiustatud biokütus on biokütus, mida toodetakse taastuvenergia direktiivi (EL) 2018/2001 IX lisa A osas nimetatud toorainest.

Kauplemismäärus

- Koostamisel, käib kooskõlastamine.
- Määrus sätestab vedela biokütuse, biometaani, taastuvelektri ja kasvuhoonegaaside statistikaga kauplemise korra (sh statistika tekkimise, kauplemise võimalused ning osapooled).
- Kauplemisplatvormi eesmärgid:
 - Transpordistatistika usaldusvääruse tagamine ning halduskoormuse vähendamine raporteerimise digitaliseerimise kaudu.
 - Paindlikkuse loomine - kohuslastel on võimalik ühiselt täita VKS § 2¹ lõigetes 1 ja 9 ning AÕKS § 123¹ lõikes 1 nimetatud kohustusi.
 - Läbipaistvuse loomine, mis võimaldab perspektiivis tootjatel ja taastuvkütuste tarbimisse andjatel võtta vastu investeerimisotsuseid.
 - Minna üle biometaani tootmise toetuskeemilt turupõhisele toetusmeetmele, et toetada biometaani tootmist Eestis.

Kauplemisplatvorm

Täna!